

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000374

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Косінський Петро Миколайович

2. Kosinskyi Petro M

Кваліфікація: д.філософ

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 30-10-2020

Спеціальність за освітою: Маркетинг

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 32075001

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61

Тема дисертації:

1. Економічне стимулювання розвитку переробних виробництв на базі природно-ресурсних комплексів Волинської області
2. Economic Incentives of the Development of Processing Industry on the Basis of Natural Resource Complexes of Volyn Region

Реферат:

1. Обґрунтовано переваги та недоліки розвитку переробних виробництв на базі місцевих природно-ресурсних комплексів у регіонах нашої держави. З'ясовано, що основною перевагою розвитку виробництв із повного циклу поглибленої переробки природних ресурсів у регіоні буде збільшення розміру доданої вартості, що сприятиме збільшенню фінансових надходжень до бюджетів територіальних громад та державного бюджету зокрема, підвищенню прибутків переробних підприємств, зростанню рівня зайнятості сільського населення та обсягу валового регіонального продукту тощо. Виявлено, що неефективність сучасної системи, застарілість форм методів та інструментів економічного стимулювання поглибленої переробки природних ресурсів на базі природно-ресурсних комплексів, що сформувалися в Україні за часи незалежності, посприяли виникненню ряду проблем, що згруповано автором на проблеми фінансово-економічного, нормативно-правового та соціально-економічного характеру. Узагальнено позитивний

зарубіжний досвід щодо фінансово-економічного стимулювання в природно-ресурсній сфері в країнах ЄС, імплементації положень концепції «зеленої економіки», застосування економічних інструментів стимулювання комплексної переробки природних ресурсів і відходів на базі провідних природно-господарських комплексів, використання якого у вітчизняній практиці дозволить гармонізувати національну систему економічного стимулювання з відповідною системою ЄС у контексті подальшої євроінтеграції. Виявлено, що наявність різноманітних природних ресурсів створює сприятливі передумови для розвитку природно-ресурсних комплексів на території Волинської області. Проведено аналіз тенденцій розвитку природно-ресурсних комплексів, який виявив, що з них найбільш розвиненими є сільськогосподарський, лісогосподарський, водогосподарський та мінерально-сировинний комплекси. Обґрунтовано, що важливим чинником зростання суми валової доданої вартості у переробній промисловості Волинської області є залучення додаткових капітальних інвестицій. Розрахунок економічної ефективності створення 1 млн грн доданої вартості в основних сферах промислової переробки природної сировини у Волинській області обґрунтовує доцільність створення нових виробництв із поглибленої переробки природної сировини. Обґрунтовано необхідність та основні принципи трансформації системи економічного стимулювання розвитку переробних виробництв на базі природно-ресурсних комплексів регіону: Обґрунтовано процес вибору перспективних напрямів розвитку комплексних переробних виробництв на базі місцевих природних ресурсів у лісопереробному, агропромисловому, мінерально-сировинному, водогосподарському комплексах регіону, що потребують посиленого економічного стимулювання, що базується на систематизації даних про результати ретроспективного аналізу прискореного розвитку цих напрямів до та причин занепаду після 90-х рр. ХХ ст., а також врахуванні сприятливої ринкової кон'юнктури для їх відновлення на сучасній техніко-технологічній базі та із залученням додаткових джерел фінансування. Розроблено схему механізму надання разової, постійної або спеціальної державної фінансової допомоги суб'єктам агропромислового комплексу, що, на відміну від існуючої, має адресний та комплексний характер, адже зосереджена на економічному стимулюванні не тільки підприємств, що займаються вирощуванням плодово-ягідних, овочевих, технічних, зернових культур, а також підприємств із їх поглибленої переробки, що дозволить розширити «ланцюги» створення доданої вартості у цих сферах. Запропоновано форми, методи, напрями та інструменти фінансового стимулювання розвитку комплексних виробництв із переробки природних ресурсів, що покликані: вдосконалити наявну систему фінансово-економічного стимулювання в природно-ресурсній сфері за рахунок закладення в її основу принципів переходу до «зеленої економіки»; здійснити переорієнтацію на переважне застосування ринкових форм і методів фінансово-економічного стимулювання, під час збереження загального контролю розвитку сфери природокористування з боку державних інститутів, а також посилення незалежного громадського контролю; допомогти вирішити ряд проблем у природно-ресурсній та переробній сферах досліджуваного регіону. Розроблено перспективні схеми економічного стимулювання розвитку у регіоні нових комплексних переробних виробництв на базі місцевих природно-ресурсних комплексів, зокрема щодо поглибленої переробки сільськогосподарської овочевої, плодової, ягідної, м'ясної продукції та недеревних продуктів лісу; видобутку й переробки сапропелю та бурштину; максимального використання біомаси у регіоні за рахунок зростання виробництва біоетанолу, кормів та добрив із відходів цукрового виробництва, переробки ріпаку й сої на олію та біодизель, використання відходів соломи зернових культур для отримання теплоенергії, що створять організаційно-економічне підґрунтя для залучення інвестицій і розширення «ланцюгів» доданої вартості.

2. The advantages and disadvantages of the development of processing industries on the basis of local natural resource complexes in the regions of our state are substantiated. It was found that the main advantage of the development of full-cycle processing of natural resources in the region will be an increase in value added, which will increase financial revenues to the budgets of local communities and the state budget, in particular, increase profits of processing enterprises, increase rural employment and the volume of gross regional product, etc. Inefficiency of the modern system, obsolescence of forms of methods and instruments of economic incentives of in-depth processing of natural resources on the basis of natural resource complexes formed in Ukraine since independence are revealed. The positive foreign experience on financial and economic stimulation in the natural

resource sphere in the EU countries, implementation of the "green economy" provisions concept, application of economic tools to stimulate integrated processing of natural resources and waste on the basis of leading natural and economic complexes is summarized. It will allow to harmonize the national system of economic incentives with the corresponding system of the EU in the context of further European integration. It was found that the availability of various natural resources creates favorable conditions for the development of natural resource complexes in the Volyn region. An analysis of trends in the development of natural resource complexes revealed that the most developed of them are agricultural, forestry, water and mineral complexes. It is substantiated that an important factor in the growth of gross value added in the processing industry of Volyn region is the attraction of additional capital investments. The calculation of the economic efficiency of the creation of UAH 1 million of value added in the main areas of industrial processing of natural raw materials in the Volyn region justifies the feasibility of creating new industries for in-depth processing of natural raw materials. Necessity and basic transformation principles of the system of economic incentives development of processing industries on the basis of natural resource complexes of the region are substantiated. The process of selection of perspective directions of development of complex processing productions on the basis of local natural resources in forest processing, agro-industrial, mineral-raw, water-management complexes of the region is substantiated. The above complexes need enhanced economic incentives, based on the systematization of data on the results of retrospective analysis of the accelerated development of these areas before and the causes of decline after the 90s of the twentieth century, as well as taking into account the favorable market conditions for their recovery on a modern technical and technological basis and with the involvement of additional sources of funding. The scheme of the mechanism of providing one-time, permanent or special state financial assistance to the subjects of agro-industrial complex is developed, which, unlike the existing one, has a targeted and complex character, because it is focused not only on economic stimulation of enterprises that are engaged in cultivation of fruit and berry, vegetable, technical, grain crops, but also on enterprises for their in-depth processing, which will expand the "chains" of value added in these areas. Forms, methods, directions and tools of financial stimulation of development of complex manufactures on processing of natural resources are offered, which are called to improve the existing system of financial and economic stimulation in the natural resource sphere by laying the principles of transition to "green economy", reorient to the predominant use of market forms and methods of financial and economic incentives, while maintaining general control over the development of nature management by state institutions, as well as strengthening independent public control; to help to solve a number of problems in the natural resources and processing areas of the studied region. Perspective schemes of economic stimulation of development of new complex processing productions in the region on the basis of local natural-resource complexes are developed, in particular concerning in-depth processing of agricultural, vegetable, fruit, berry, meat and non-timber forest products; extraction and processing of sapropel and amber; maximum use of biomass in the region due to increased production of bioethanol, feed and fertilizers from sugar production waste, processing of rapeseed and soybean into oil and biodiesel, use of grain straw for heat generation, which will create an organizational and economic basis for attracting investment and expanding the "value chains".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Рациональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Khvesyuk M. A., Shubalyi O. M., Kosinskyi P. M. Economic-organizing principles of the Ukrainian forest sector governance system transformation. National Economic Development and Modernization : experience of Poland and prospects for Ukraine : Collective monograph. Vol. 1. Poland : "Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2017. P. 241-253

- Шубалий О. М., Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку переробних виробництв на базі місцевих природно-ресурсних комплексів: генезис проблем та систематизація їх вирішення. Природно-ресурсний та енергетичний потенціали: напрями збереження, відновлення та раціонального використання : монографія. Полтава, 2019. С. 118–128
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Економічне стимулювання комплексної переробки природних ресурсів у регіоні : монографія. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2019. 218 с.
- Shubalyi, O., Kosinskyi, P. & Golyan, V. (2020). Economic stimulation of the development of agriculture in Ukraine due to integrated use of natural resources and waste. *Bulg. J. Agric. Sci.*, 26 (2), 323–331. <https://www.agrojournal.org/26/02-08.html>
- Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку переробних виробництв регіону на основі використання місцевих природних ресурсів. Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». 2016. Вип. 13 (52). С. 146–153.
- Василик Н. М., Косінський П. М. Розвиток переробних виробництв в хлібопекарській галузі на основі вдосконалення збутової діяльності. Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент». 2016. Вип. 13 (50). С. 65–75
- Косінський П. М. Розвиток переробних виробництв на базі місцевих природно-ресурсних комплексів як рушійна сила соціально-економічного піднесення регіону. Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Економічні науки : збірник наукових праць. 2017. №1 (8). С. 43–48.
- Косінський П. М. Інструменти економічного стимулювання збільшення обсягів промислової переробки сільгосппродукції. Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент» : зб. наук. праць. Луцьк, 2017. Вип. 14 (54). С. 126–134.
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Економічне стимулювання раціонального природокористування в лісоресурсній сфері. Економічні науки. Серія «Економіка та економічна теорія» : зб. наук. праць. Луцьк, 2017. Вип. 14 (56). С. 270–276.
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Особливості та перспективи розвитку галузей промислової переробки природних ресурсів у регіоні. Економіка і організація управління. 2017. № 4. С. 143–155.
- Косінський П. М. Інструменти економічного стимулювання переробки технічних культур в регіоні. Економіка та суспільство. 2018. Вип. № 18. С. 630–635. URL: <http://economyandsociety.in.ua>
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Переваги та економічні стимули активізації виробництва й обігу біопалива в контексті забезпечення енергетичної безпеки. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2018. Том 23. Випуск 6 (71). С. 130–134.
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку комплексних виробництв із видобутку та переробки сапропелю в регіоні. Економічні науки. Серія «Регіональна економіка». 2018. Вип. 15 (59). С. 284–290
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Інструменти економічного стимулювання активного розвитку поглибленої лісопереробки. Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент». 2018. Вип. 15 (58). С. 297–305.
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Напрями стимулювання розвитку переробних виробництв на базі природно-ресурсних комплексів регіону. Економіст. 2018. № 12. С. 23–37.
- Шубалий О. М., Короленко М. В., Косінський П. М. Напрями застосування інструментів державної фінансової підтримки переробних виробництв в АПК. Наукові праці НДФІ. 2019. № 1 (86). С. 101–117.
- Шубалий О. М., Короленко М. В., Косінський П. М. Економічне стимулювання поглибленої переробки біомаси в регіоні в контексті впровадження концепції «зеленої економіки». Наукові праці НДФІ. 2019. № 2. (87). С. 110–124.
- Shubalyi O., Korolenko M., Kosinskyi P. Improvement of forms and methods of financial-economic stimulation in the field of natural resources. Наукові праці НДФІ. 2019. № 3 (88). С. 51–65.

- Шубалий О. М., Короленко М. В., Косінський П. М., Гриник І. С. Формування системи фінансово-економічного стимулювання розвитку переробних виробництв. Наукові праці НДФІ. 2019. № 4 (89). С. 69–83.
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Оцінка ефективності використання персоналу у сфері сільського господарства регіону. Економічний форум. 2019. № 4. С. 82–89.
- Косінський П. М. Особливості формування системи економічного стимулювання розвитку переробки природних ресурсів. Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент». 2019. Вип. 16 (62). С. 60–67.
- Шубалий О. М., Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку комплексних виробництв із переробки сільськогосподарської продукції в регіоні. Економіка природокористування і сталий розвиток. 2020. № 7 (26). С. 77–84.
- Косінський П. М. Інструменти та методи економічного стимулювання розвитку переробних виробництв на базі природно-ресурсних комплексів Волинської області. Сучасний фундамент розвитку національної економіки : Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 2-3 червня 2017 р., Ч. 2. Київ, 2017. С. 64–66.
- Косінський П. М. Формування ефективної системи стимулювання економічного розвитку переробних виробництв на базі місцевих природно-ресурсних комплексів. Напрями та сучасні чинники розвитку міжнародних відносин : економічні та політичні аспекти : Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 8 вересня 2017 р. Запоріжжя, 2017. С. 78–82.
- Косінський П. М. Роль держави в економічному стимулюванні розвитку переробних виробництв на базі природно-ресурсних комплексів її регіонів. Сучасні аспекти розвитку фінансових процесів та інноваційних технологій : Міжнар. наук.-практ. конф. для студентів, аспірантів та молодих учених, м. Київ, 25-26 серпня 2017 р. Київ, 2017. С. 61–63.
- Косінський П. М. Сучасний стан та можливі перспективи регіонального розвитку підприємств з переробки природних ресурсів. Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Луцьк, 7 груд. 2017 р., част. 2. Луцьк, 2017. С. 176–180.
- Shubalyi O. M., Kosinsky P. M. Economic Incentives for Technological Renovation of Flax Industry. International Scientific Conference Innovative Potential of Socio-Economic Systems : the Challenges of the Global World, Part II, December 22th, 2017. Lisbon, Portugal. Baltiya Publishing, 2017. P. 69–71.
- Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку промислової переробки продукції садівництва у регіоні. Сучасні проблеми економіки : матеріали VIII наук.-практ. конф., м. Київ, 16 жовтня 2018 р. Київ, 2018. С. 58–60.
- Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку виробництв із переробки біомаси в регіоні, як альтернативного джерела енергетики. Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Луцьк, 7 груд. 2018 р. Луцьк, 2017. С. 289–292.
- Косінський П. М. Формування механізму економічного стимулювання розвитку переробних виробництв на базі регіональних природно-ресурсних комплексів у відповідності до концепції сталого розвитку «зеленої» економіки. Теорія та практика менеджменту безпеки : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 14 трав. 2019 р. Луцьк, 2019. С. 107–109.
- Косінський П. М. Пріоритетні напрями стимулювання розвитку переробних комплексів на базі сільськогосподарської продукції регіону. Проблеми і перспективи інноваційного розвитку аграрного сектору економіки в умовах інтеграційних процесів : Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 3 жовтня 2019 р. Харків, 2019. С. 163–166.
- Косінський П. М. Визначення суті економічного стимулювання в природно-ресурсній сфері. Перспективи розвитку нової економічної системи на державному та регіональному рівнях : Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 5 жовтня 2019 р. Київ, 2019. С. 98–101.
- Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку виробництв із переробки органічної сільськогосподарської продукції. Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Луцьк, 6 груд. 2019 р. Луцьк, 2019. С. 204–205.

- Косінський П. М. Економічне стимулювання розвитку підприємств легкої промисловості області. International Scientific Conference modern Economic Research: Theory, Methodology, Strategy : Conference Proceedings, Part II, September 28, 2018. Kielce, Poland : Baltija Publishing. P. 58–60.
- Косинский П. Н. Экономическое стимулирование использования инновационных технологий в сельском хозяйстве, как одно из направлений развития региональных агроперерабатывающих предприятий. Устойчивое развитие экономики: состояние, проблемы, перспективы : XIII-я Международная научно-практическая конференция, г. Пинск, 26 апреля 2019 г. Пинск, Республика Беларусь, 2019. С. 134–135.
- Shubalyi O. M., Kosinskyi P. M. The directions of stimulation of production development and recycling of fruit and berry production in the region. Modern transformations in economics and management : III International scientific conference, March 29, 2019. Management Department, Klaipeda University, Lithuania, 2019. P. 67–70.
- Косінський П. М. Економічне стимулювання комплексної переробки природних ресурсів у регіоні за допомогою інструментів екологічного маркетингу. Актуальні проблеми маркетингового менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки : VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 08 травня 2020 р. Луцьк, 2020. С. 114–116.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шубалий Олександр Михайлович

2. Oleksandr M. Shubalyi

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9131-1896

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Худолей Вероніка Юріївна
2. Veronika Khudolei

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6658-7065**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Заклад вищої освіти "Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая"**Код за ЄДРПОУ:** 19359117**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, буд. 7, корп. 2, Київ, 04025, Україна**Форма власності:** Приватна/недержавна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ковшун Наталія Едуардівна
2. Nataliya E. Kovshun

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4989-0879**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет водного господарства та природокористування**Код за ЄДРПОУ:** 02071116**Місцезнаходження:** вул. Соборна, буд. 11, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лютак Олена Миколаївна
2. Olena Liutak

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4293-0586**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордійчук Антоніна Іванівна

2. Antonina I. Gordiychuk

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3274-8219

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Луцький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05477296

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ковальська Любов Леонідівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ковальська Любов Леонідівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярська Інна Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна